

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLINGS FÖRDRAGSSERIE

Utgiven i Helsingfors den 19 oktober 2022

65/2022

(Finlands författningssamlings nr 861/2022)

Statsrådets förordning om ramavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Australien, å andra sidan

I enlighet med statsrådets beslut föreskrivs med stöd av 2 och 3 § i lagen om ramavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Australien, å andra sidan (1026/2018):

1 §

Det i Manila den 7 augusti 2017 mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Australien, å andra sidan, ingångna ramavtalet träder i kraft den 21 oktober 2022 enligt vad som har avtalats.

Ramavtalet har godkänts av riksdagen den 2 oktober 2018 och av republikens president den 23 november 2018. Generalsekretariatet för Europeiska unionens råd har underrättats om godkännandet den 21 december 2018.

2 §

De bestämmelser i ramavtalet som inte hör till området för lagstiftningen ska gälla som förordning.

3 §

Lagen om ramavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Australien, å andra sidan (1026/2018) träder i kraft den 21 oktober 2022.

Ålands lagting har gett sitt bifall till att lagen träder i kraft i landskapet.

4 §

Denna förordning träder i kraft den 21 oktober 2022.

Helsingfors den 13 oktober 2022

Utrikesminister Pekka Haavisto

Ambassadråd Arto Haapea

Fördragstext

**RAMAVTAL MELLAN EUROPEISKA UNIONEN OCH DESS MEDLEMSSTATER, Å
ENA SIDAN, OCH AUSTRALIEN, Å ANDRA SIDAN**

EUROPEISKA UNIONEN, nedan kallad unionen,

och

REPUBLIKEN BULGARIEN,

REPUBLIKEN TJECKIEN,

KONUNGARIKET DANMARK,

FÖRBUNDSREPUBLIKEN TYSKLAND,

REPUBLIKEN ESTLAND,

IRLAND,

REPUBLIKEN GREKLAND,

KONUNGARIKET SPANIEN,

REPUBLIKEN FRANKRIKE,

REPUBLIKEN KROATIEN,

REPUBLIKEN ITALIEN,

REPUBLIKEN CYPERN,

REPUBLIKEN LETTLAND,

REPUBLIKEN LITAUEN,

STORHERTIGDÖMET LUXEMBURG,

UNGERN,

REPUBLIKEN MALTA,

KONUNGARIKET NEDERLÄNDERNA,

REPUBLIKEN ÖSTERRIKE,

REPUBLIKEN POLEN,

REPUBLIKEN PORTUGAL,

RUMÄNIEN,

REPUBLIKEN SLOVENIEN,

REPUBLIKEN SLOVAKIEN,

REPUBLIKEN FINLAND,

KONUNGARIKET SVERIGE,

FÖRENADE KONUNGARIKET STORBRITANNIEN OCH NORDIRLAND,

medlemsstater i Europeiska unionen, nedan kallade medlemsstaterna,

å ena sidan, och

AUSTRALIEN

å andra sidan,

nedan kallade parterna,

SOM BEAKTAR sina gemensamma värderingar och nära historiska, politiska, ekonomiska och kulturella band,

SOM VÄLKOMNAR de framsteg som har gjorts när det gäller utvecklingen av bestående och ömsesidigt gynnsamma förbindelser parterna emellan genom antagandet av den gemensamma förklaringen om förbindelserna mellan Europeiska unionen och Australien av den 26 juni 1997 och genomförandet av samarbetsagendan från 2003,

SOM ERKÄNNER det förnyade engagemanget och samarbetet mellan Australien och Europeiska unionen sedan utarbetandet av den ram för partnerskapet mellan Australien och Europeiska unionen som antogs den 29 oktober 2008,

SOM BEKRÄFTAR sitt åtagande när det gäller målen och principerna i Förenta nationernas stadga (nedan kallad FN-stadgan) och när det gäller att stärka Förenta nationernas (FN) roll,

SOM BEKRÄFTAR sitt engagemang för de demokratiska principerna och mänskliga rättigheterna enligt den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna och andra relevanta internationella människorättsinstrument, samt för rättsstatsprincipen och principen om god samhällsstyrning,

SOM BETONAR den vittomspännande karaktär som förbindelserna mellan parterna har och vikten av att tillhandahålla en sammanhängande ram för att främja utvecklingen av dessa förbindelser,

SOM UTTRYCKER sin gemensamma vilja att föra upp förbindelserna mellan parterna på nivå för ett fördjupat partnerskap,

SOM BEKRÄFTAR sin önskan att fördjupa och utveckla sin politiska dialog och sitt samarbete,

SOM ÄR FAST BESLUTNA att befästa, fördjupa och diversifiera samarbetet på områden av gemensamt intresse, på bilateral, regional och global nivå och till ömsesidig nytta,

SOM UTTRYCKER sitt engagemang för att skapa ett klimat som främjar ökad bilateral handel och ökade investeringar,

SOM BEKRÄFTAR sin önskan att stärka samarbetet på området rättvisa, frihet och säkerhet,

SOM ERKÄNNER den ömsesidiga nyttan av ett närmare samarbete på områdena utbildning, kultur, forskning och innovation,

SOM UTTRYCKER sin önskan att främja hållbar utveckling, i dess ekonomiska, sociala och miljörelaterade dimensioner,

SOM BYGGER PÅ de avtal som ingåtts mellan unionen och Australien, särskilt när det gäller vetenskap, luftfart, vin, säkerhet för sekretessbelagda uppgifter, förfaranden för bedömning av överensstämmelse för industriella produkter och utbyte av passageraruppgifter,

SOM NOTERAR att om parterna, inom ramen för detta avtal, beslutar att ingå särskilda avtal på området med frihet, säkerhet och rättvisa som ingås av unionen enligt avdelning V i tredje delen av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, är bestämmelserna i sådana framtida avtal inte bindande för Förenade kungariket och/eller Irland, såvida inte unionen tillsammans med Förenade kungariket och/eller Irland när det gäller deras respektive tidigare bilaterala förbindelser, underrättar Australien om att Förenade kungariket och/eller Irland har blivit bundna av sådana avtal som en del av unionen i enlighet med protokoll nr 21 om Förenade kungarikets och Irlands ställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa, som är fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Likaså är alla därpå följande unionsinterna åtgärder som antas i enlighet med ovan nämnda avdelning V för att genomföra detta avtal inte bindande för Förenade kungariket och/eller Irland, såvida de inte har meddelat att de önskar delta eller godta sådana åtgärder i enlighet med protokoll nr 21. Parterna konstaterar även att sådana framtida avtal eller unionsinterna åtgärder omfattas av protokoll nr 22 om Danmarks ställning, som är fogat till dessa fördrag.

HAR ENATS OM FÖLJANDE.

AVDELNING I AVTALETS SYFTE OCH GRUND

Artikel 1

Avtalets syfte

1. Syftet med avtalet är att

- a) inrätta ett förstärkt partnerskap mellan parterna,
- b) tillhandahålla en ram för att underlätta och främja samarbete inom en lång rad områden av gemensamt intresse, och
- c) fördjupa samarbetet i syfte att ta fram lösningar på regionala och globala utmaningar.

2. I detta sammanhang bekräftar parterna sitt åtagande att intensifiera den politiska dialogen på hög nivå och bekräftar de gemensamma värderingar och principer som ligger till grund för deras bilaterala förbindelser och utgör en grund för samarbete.

Artikel 2

Grundval för samarbetet

1. Parterna är överens om att stärka sina strategiska förbindelser och intensifiera samarbetet på bilateral, regional och global nivå på grundval av gemensamma värderingar och intressen.

2. Parterna bekräftar sitt åtagande när det gäller de demokratiska principerna, de mänskliga rättigheterna och grundläggande friheterna samt rättsstatsprincipen och god samhällsstyrning. Respekten för de demokratiska principerna och de mänskliga rättigheterna och grundläggande friheterna enligt den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna, som kommer till uttryck i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter och den internationella konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter, och andra internationella instrument på området mänskliga rättigheter som parterna har ratificerat eller anslutit sig till, samt respekten för rättsstatsprincipen, ligger till grund för parternas nationella och internationella politik och utgör en av detta avtals grundsatser.

3. Parterna bekräftar sitt starka stöd för FN-stadgan och de gemensamma värden som kommer till uttryck i denna.

4. Parterna bekräftar sitt engagemang för att främja hållbar utveckling och ekonomisk tillväxt, för att bidra till uppnåendet av internationellt överenskomna utvecklingsmål och för att samarbeta i syfte att möta globala utmaningar på miljöområdet, inbegripet klimatförändringarna.

5. Parterna betonar sitt gemensamma engagemang för den vittomspännande karaktär som deras bilaterala förbindelser har och för ett bibehållande av den övergripande samstämmigheten i detta hänseende, på grundval av avtalet.

6. Genomförandet av detta avtal ska grundas på principerna om dialog, ömsesidig respekt, jämlikt partnerskap, samförstånd och respekt för internationell rätt.

AVDELNING II POLITISK DIALOG OCH POLITISKT SAMARBETE OM UTRIKESPOLITIK OCH SÄKERHETSFRÅGOR

Artikel 3

Politisk dialog

1. Parterna är överens om att fördjupa sin regelbundna politiska dialog.
2. Den politiska dialogen ska syfta till att
 - a) främja utvecklingen av de bilaterala förbindelserna, och
 - b) stärka parternas gemensamma strategier och identifiera möjligheter till samarbete om regionala och globala utmaningar och frågor.
3. Dialogen mellan parterna ska särskilt ske i följande former:
 - a) Samråd, möten och besök på stats- och regeringschefsnivå, som ska genomföras regelbundet när parterna anser det nödvändigt.
 - b) Samråd, möten och besök på ministernivå, däribland samråd på utrikesministersnivå, och ministermöten om handel och andra frågor som parterna fastställer, vilka ska hållas vid sådana tillfällen och på sådana platser som bestäms av parterna.
 - c) Regelbundna möten på högre tjänstemannanivå som ska hållas när så är lämpligt om bilaterala frågor, utrikespolitik, internationell säkerhet, terrorismbekämpning, handel, utvecklings-samarbete, klimatförändringar och andra frågor som bestäms av parterna.
 - d) Sektorsdialoger om frågor av gemensamt intresse.
 - e) Delegationsutbyten och andra kontakter mellan det australiska parlamentet och Europaparlamentet.

Artikel 4

Engagemang för demokratiska principer, mänskliga rättigheter och rättsstatsprincipen

Parterna är överens om att

- a) främja grundläggande principer om demokratiska värderingar, mänskliga rättigheter och rättsstaten, bland annat i multilaterala forum,
- b) samarbeta om och vid behov samordna, inbegripet med tredjeländer, det praktiska arbetet till stöd för demokratiska principer, mänskliga rättigheter och rättsstatsprincipen,
- c) främja deltagande i varandras insatser för att främja demokrati, bland annat genom att ta fram lösningar för att underlätta deltagande i valövervakningsuppdrag.

Artikel 5

Krishantering

1. Parterna bekräftar sitt åtagande att samarbeta för att främja internationell fred och stabilitet.
2. I detta syfte ska de undersöka möjligheterna att samordna krishanteringsverksamhet, inbegripet ett eventuellt samarbete i krishanteringsinsatser.
3. Parterna ska arbeta för att tillämpa avtalet mellan Europeiska unionen och Australien om fastställande av en ram för Australiens deltagande i europeiska krishanteringsinsatser.

Artikel 6

Bekämpning av spridning av massförstörelsevapen

1. Parterna anser att spridning av massförstörelsevapen och bärare av sådana vapen, såväl till statliga som icke-statliga aktörer, utgör ett av de allvarligaste hoten mot internationell fred och säkerhet.
2. Parterna är överens om att samarbeta om och bidra till kampen mot spridning av massförstörelsevapen och bärare av sådana vapen genom att fullgöra sina befintliga skyldigheter enligt internationella fördrag och avtal om nedrustning och icke-spridning samt andra relevanta avtal som parterna ratificerat eller anslutit sig till. Parterna är överens om att denna bestämmelse utgör en av detta avtals grundsatser.
3. Parterna är dessutom överens om att samarbeta om och bidra till förebyggandet av spridning av massförstörelsevapen och bärare av sådana vapen genom att
 - a) vidta alla nödvändiga åtgärder för att underteckna, ratificera eller ansluta sig till och till fullo genomföra alla relevanta internationella instrument samt främja sådana instrument,
 - b) bibehålla ett effektivt system för nationell exportkontroll, för såväl export som transitering av varor med koppling till massförstörelsevapen, som också omfattar kontroll av slutanvändningen av teknik med dubbla användningsområden i samband med massförstörelsevapen och som inbegriper effektiva påföljder i fall då reglerna för exportkontroll överträds,
 - c) främja genomförandet av alla relevanta resolutioner från FN:s säkerhetsråd,
 - d) samarbeta i multilaterala forum och exportkontrollsystem för att främja icke-spridning av massförstörelsevapen,
 - e) samarbeta om och samordna utåtriktad verksamhet i samband med kemisk, biologisk och radiologisk säkerhet och kärnsäkerhet och icke-spridning av motsvarande vapen, och i samband med sanktioner, och
 - f) utbyta relevant information om de åtgärder som vidtagits enligt denna artikel, när så är lämpligt och i enlighet med sina respektive befogenheter.
4. Parterna är överens om att bibehålla en regelbunden politisk dialog som ska ledsaga och underbygga dessa delar av avtalet.

Artikel 7

Handeldvapen och lätta vapen och andra konventionella vapen

1. Parterna är medvetna om att olaglig tillverkning, överföring och spridning av handeldvapen och lätta vapen, och ammunition till sådana vapen, samt överdriven anhopning, bristfällig hantering, lagring med otillräcklig säkerhet och okontrollerad spridning av sådana vapen fortsätter att utgöra ett allvarligt hot mot internationell fred och säkerhet.

2. Parterna är överens om att iaktta och fullgöra sina respektive skyldigheter att bekämpa olaglig handel med handeldvapen och lätta vapen och ammunition till dessa, enligt befintliga internationella avtal som Australien och antingen unionen och/eller medlemsstaterna har ratificerat eller anslutit sig till i enlighet med sina befogenheter och FN:s säkerhetsråds resolutioner.

3. Parterna inser betydelsen av inhemska kontrollsystem för överföring av konventionella vapen i linje med gällande internationella standarder. Parterna inser vikten av att tillämpa sådana kontroller på ett ansvarsfullt sätt, som ett bidrag till internationell och regional fred, säkerhet och stabilitet och till en minskning av mänskligt lidande, samt av att förebygga spridningen av konventionella vapen.

4. Parterna åtar sig i detta hänseende att sträva efter att fullständigt genomföra vapenhandelsfördraget och att samarbeta med varandra inom ramen för fördraget, inbegripet när det gäller att främja en universell anslutning till och fullständigt genomförande av fördraget av alla FN:s medlemsstater.

5. Parterna förbinder sig att samarbeta och sörja för samordning, komplementaritet och synergi i sina ansträngningar att bekämpa den olagliga handeln med handeldvapen och lätta vapen och ammunition till dessa på global, regional, subregional och nationell nivå, i syfte att säkerställa ett effektivt genomförande av vapenembargon som FN:s säkerhetsråd beslutat om i enlighet med FN-stadgan.

Artikel 8

Allvarliga brott som angår det internationella samfundet och Internationella brottmålsdomstolen.

1. Parterna bekräftar att de allvarligaste brott som angår det internationella samfundet som helhet inte får förbli ostraffade och att effektiv lagföring bör säkerställas genom åtgärder på antingen inhemsk eller internationell nivå, bland annat genom Internationella brottmålsdomstolen.

2. Parterna är överens om att samarbeta för att främja målen i Romstadgan och har i detta syfte enats om att

a) fortsätta att vidta åtgärder för att genomföra Romstadgan och överväga att ratificera och genomföra därmed sammanhängande instrument (såsom avtalet om immunitet och privilegier för Internationella brottmålsdomstolen),

b) fortsätta att främja universell anslutning till Romstadgan, inklusive genom att utbyta erfarenheter med andra länder vid antagande av åtgärder som krävs för ratificering och genomförande av Romstadgan, och

c) garantera Romstadgans integritet genom att skydda dess grundläggande principer, bland annat genom att avstå från att ingå avtal om icke-överlämnande (som även kallas artikel 98-avtal) med tredjestater och uppmuntra andra att också avstå.

Artikel 9

Terrorismbekämpning

1. Parterna bekräftar vikten av att förebygga och bekämpa terrorism med full respekt för rättsstatsprincipen och de mänskliga rättigheterna samt i enlighet med tillämplig internationell rätt, bland annat FN-stadgan, internationella konventioner mot terrorism, relevanta resolutioner från FN:s säkerhetsråd samt flyktingrätt och internationell humanitär rätt.

2. Inom denna ram och med beaktande av FN:s globala strategi för terrorismbekämpning som fastställs i FN:s generalförsamlings resolution 60/288 av den 8 september 2006 och översynerna av denna, är parterna överens om att samarbeta för att förebygga och bekämpa terroristhandlingar, särskilt genom att

- a) utbyta information om terroristgrupper och deras stödnätverk i enlighet med tillämplig internationell och nationell rätt,
- b) utbyta synpunkter om medel och metoder för att bekämpa terrorism, däribland på det tekniska området och på utbildningsområdet, samt utbyta erfarenheter av terroristbekämpning,
- c) identifiera områden för framtida samarbete, bland annat förhindrande av rekrytering och radikaliserings och motverkan av finansiering av terrorism, och genom partnerskap med tredje-länder,
- d) om möjligt och lämpligt, stödja regionala initiativ för samarbete på det rättsvårdande området i kampen mot terrorism på grundval av full respekt för de mänskliga rättigheterna och rättsstatsprincipen,
- e) samarbeta för att fördjupa det internationella samförståndet om bekämpningen av terrorism och om ett regelverk för den, och arbeta för att snarast möjligt nå en överenskommelse om den övergripande konventionen om internationell terrorism,
- f) främja samarbete mellan FN-medlemsstater för att med alla lämpliga medel verkningsfullt genomföra FN:s globala strategi för terrorismbekämpning, och
- g) utbyta bästa praxis i fråga om skydd för de mänskliga rättigheterna vid bekämpning av terrorism.

3. Parterna bekräftar sitt åtagande att när så är lämpligt samarbeta för att tillhandahålla stöd för kapacitetssuppletering för bekämpning av terrorism till andra stater som behöver resurser och expertis för att förebygga och reagera på terroristverksamhet.

4. Parterna är överens om att samarbeta nära inom ramen för det globala forumet för terrorismbekämpning och dess arbetsgrupper.

5. Parterna är överens om att föra en regelbunden dialog på tjänstemannanivå om terrorismbekämpning.

Artikel 10

Samarbete i regionala och internationella organisationer

Parterna förbinder sig att samarbeta genom att utbyta åsikter och, vid behov, samordna sina ståndpunkter inom internationella och regionala organisationer och forum, bland annat FN och dess särskilda byråer, Världshandelsorganisationen (WTO), G20, Rådet för finansiell stabilitet (FSB), Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD), Världsbanksgruppen och regionala utvecklingsbanker, Asien–Europa-mötet (Asem), Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE), Aseans regionala forum (ARF), Stillehavsöarnas forum (PIF) och Stillehavsgemenskapens sekretariat.

Artikel 11

Internationell säkerhet och cyberrymden

Parterna erkänner vikten av samarbete och utbyte av åsikter när det gäller internationell säkerhet och cyberrymden, bland annat om uppförandenormer och tillämpning av internationell rätt i cyberrymden samt utarbetande av förtroendeskapande åtgärder och kapacitetsuppbyggnad.

AVDELNING III SAMARBETE OM GLOBAL UTVECKLING OCH HUMANITÄRT BISTÅND

Artikel 12

Utveckling

1. Parterna bekräftar sitt åtagande att bidra till hållbar ekonomisk tillväxt och fattigdomsminskning, stärkande av samarbetet om internationell utveckling och främjande av bistånds- och utvecklingseffektivitet, med särskild inriktning på genomförandet på landsnivå.
2. Parterna erkänner värdet av att samarbeta för att öka utvecklingsverksamhetens effekt, räckvidd och inflytande.
3. För detta ändamål åtar sig parterna att
 - a) föra en regelbunden politisk dialog om utvecklingssamarbete,
 - b) utbyta åsikter och vid behov samordna sina ståndpunkter om utvecklingsfrågor i regionala och internationella forum för att främja en inkluderande och hållbar tillväxt för mänsklig utveckling,
 - c) utbyta information om sina respektive utvecklingsprogram och, vid behov, samordna sitt engagemang i länderna för att öka sina bidrag till hållbar ekonomisk tillväxt och fattigdomsminskning genom att främja synergier mellan sina respektive program, förbättra arbetsfördelningen och stärka effektiviteten på fältet, och
 - d) utföra delegerat biståndssamarbete för varandras räkning, när så är lämpligt, med utgångspunkt i överenskommelser som parterna nått.

Artikel 13

Humanitärt bistånd

Parterna bekräftar sitt gemensamma åtagande när det gäller humanitärt bistånd och ska sträva efter att vidta samordnade åtgärder på lämpligt sätt.

AVDELNING IV SAMARBETE OM EKONOMI OCH HANDEL

Artikel 14

Dialog om den ekonomiska politiken

Parterna är överens om att bibehålla dialogen mellan sina myndigheter och att främja utbyte av information och erfarenheter om sin makroekonomiska politik och sina makroekonomiska trender, inbegripet utbyte av information om samordning av ekonomisk politik inom ramen för regionalt ekonomiskt samarbete och regional integration.

Artikel 15

Dialog och samarbete om handel och investeringar

1. Parterna förbinder sig att samarbeta för att trygga villkoren för och främja en ökning av den ömsesidiga handeln och de ömsesidiga investeringarna.

2. Parterna åtar sig att föra en dialog på hög nivå och samarbeta på handels- och investeringsrelaterade områden i syfte att främja bilaterala handels- och investeringsflöden, förebygga och undanröja handels- och investeringshinder som inte är tullrelaterade, öka insynen och föra det multilaterala handelssystemet framåt.

3. Dialogen om handels- och investeringsfrågor ska omfatta

a) en årlig handelspolitisk dialog mellan tjänstemän på högre nivå, kompletterad med minis-termöten om handel, när parterna så fastställer,

b) dialoger om handel med och försäljning av jordbruksprodukter samt sanitära och fytosanitära frågor, och

c) andra sektoriella utbyten, när parterna så fastställer.

4. Parterna ska hålla varandra underrättade och utbyta synpunkter om utvecklingen vad gäller bilateral och internationell handel och investeringar samt handels- och investeringsrelaterade aspekter av annan politik, inbegripet regleringsfrågor med potentiell inverkan på handel och investeringar på bilateral nivå.

5. Parterna ska utbyta information om sina respektive politiska strategier vad gäller frihandelsavtal och agendor i fråga om frihandelsavtal. Detta avtal varken kräver eller utesluter att parterna i framtiden förhandlar om och ingår ett frihandelsavtal för att komplettera och utöka de ekonomiska bestämmelserna i detta avtal.

6. Parterna erkänner det värde som en liberalisering av handeln har när det gäller att driva på den globala ekonomiska tillväxten och betydelsen av att arbeta för detta genom ett regelbaserat multilateralt handelssystem och bekräftar därför sitt åtagande att samarbeta inom WTO för att uppnå ytterligare liberalisering av handeln.

Artikel 16

Investeringar

Parterna ska främja ett attraktivt och stabilt klimat för ömsesidiga investeringar genom en dialog som syftar till att

- a) öka den ömsesidiga förståelsen och samarbetet i investeringsfrågor,
- b) utforska mekanismer för att underlätta investeringsflödena, och
- c) främja stabila, överskådliga, icke-diskriminerande och öppna regler för investerare, utan att detta påverkar parternas åtaganden enligt förmånliga handelsavtal och andra internationella skyldigheter.

Artikel 17

Offentlig upphandling

1. Parterna bekräftar sitt åtagande för öppna och tydliga ramar för offentlig upphandling som, i överensstämmelse med deras internationella förpliktelser, främjar valuta för pengarna, konkurrensutsatta marknader och icke-diskriminerande inköpsrutiner och därmed ökar handeln mellan parterna.
2. Parterna är överens om att ytterligare stärka sitt samråd, samarbete och utbyte av erfarenheter och bästa praxis på området för offentlig upphandling när det gäller frågor av gemensamt intresse, bland annat deras respektive regelverk.
3. Parterna är överens om att undersöka möjligheterna att ytterligare främja tillträdet till varandras marknader för offentlig upphandling och utbyta åsikter om åtgärder och praxis som skulle kunna påverka handeln kring offentlig upphandling mellan parterna negativt.

Artikel 18

Tekniska handelshinder

1. Parterna delar åsikten att ökad kompatibilitet mellan standarder, tekniska föreskrifter och förfaranden för bedömning av överensstämmelse är en viktig faktor för att underlätta handel.
2. Parterna erkänner sitt gemensamma intresse av att minska tekniska handelshinder och är överens om att samarbeta inom ramen för WTO-avtalet om tekniska handelshinder och genom avtalet mellan Europeiska gemenskapen och Australien om ömsesidigt erkännande av bedömning av överensstämmelse, intyg och märkning.

Artikel 19

Sanitära och fytosanitära frågor samt djurskyddsfrågor

1. Parterna är överens om att stärka samarbetet om sanitära och fytosanitära frågor för att skydda människors, djurs eller växters liv eller hälsa på parternas territorier, och noterar sina rättigheter och skyldigheter enligt WTO-avtalet om tillämpningen av sanitära och fytosanitära åtgärder.
2. Inom ramen för avtalet om tillämpningen av sanitära och fytosanitära åtgärder och relevanta internationella normer enligt Codex Alimentarius, den internationella växtskyddskonventionen (IPPC) och Världsgesundhetsorganisationen för djurhälsa (OIE) ska parterna utbyta information i syfte

att öka den ömsesidiga förståelsen av sina respektive sanitära och fytosanitära åtgärder och underlätta handeln mellan parterna genom att

a) mötas regelbundet i lämpliga och av parterna fastställda forum för att utbyta synpunkter om lagstiftningen om sanitära och fytosanitära åtgärder och djurskydd och dess genomförande samt inspektions- och certifieringssystem och övervakningsförfaranden, och att ta itu med frågor som uppstår vid tillämpningen av sanitära och fytosanitära åtgärder,

b) arbeta för att tillämpa importkrav på den exporterande partens hela territorium, inbegripet tillämpningen av principerna om regionalisering,

c) i enlighet med WTO-avtalet om tillämpningen av sanitära och fytosanitära åtgärder

- i. erkänna skadegörarfria och sjukdomsfria områden samt områden med låg förekomst av skadegörare eller sjukdomar,
- ii. utföra kontroller av hela eller delar av inspektions- och certifieringssystemet hos den exporterande partens myndigheter,

d) utbyta information om sanitära och fytosanitära frågor och djurskyddsfrågor som påverkar eller kan påverka handeln mellan parterna, t.ex. nödåtgärder, nya sjukdomar och skadegörare samt nya vetenskapliga rön.

3. Parterna är överens om att samarbeta och utbyta information om djurskyddsfrågor.

4. Parterna ska också samarbeta om sanitära och fytosanitära frågor och djurskyddsfrågor inom relevanta multilaterala ramar, bland annat WTO, Codex Alimentarius-kommissionen, IPPC och OIE.

Artikel 20

Tull

Med förbehåll för sin respektive lagstiftning ska parterna samarbeta på tullområdet, på bilateral och multilateral nivå. I detta syfte är de överens om att i synnerhet utbyta erfarenheter och undersöka möjligheterna när det gäller att förenkla tullförfarandena, garantera insyn och förbättra samarbetet på områden som underlättande av handel, säkerhet och skydd för den internationella handeln och bekämpning av tullbedrägerier.

Artikel 21

Immateriella rättigheter

1. Parterna bekräftar betydelsen av sina rättigheter och skyldigheter i fråga om immateriella rättigheter, inbegripet upphovsrätt och närstående rättigheter, varumärken, geografiska beteckningar, industriell formgivning, växtförädlarrätter och patent, och säkerställandet av skyddet av dessa, i enlighet med de strängaste internationella normer som respektive part ansluter sig till.

2. Parterna är överens om att utbyta information och erfarenheter om frågor beträffande immateriell äganderätt som rör förvaltning, skydd och säkerställande av skyddet av immateriella rättigheter genom lämpliga former av samarbete.

Artikel 22

Konkurrenspolitik

Parterna ska främja konkurrens i den ekonomiska verksamheten genom att säkerställa efterlevnaden av sina respektive lagar och andra författningar. Parterna är överens om att utbyta information om konkurrenspolitik och relaterade frågor och att förstärka samarbetet mellan konkurrensmyndigheterna.

Artikel 23

Tjänster

Parterna ska inrätta en konkret dialog som syftar till att främja den bilaterala handeln med tjänster och utbyta information om sina respektive regelverk.

Artikel 24

Finansiella tjänster

När det gäller finansiella tjänster är parterna överens om att utbyta information och erfarenheter om sina respektive tillsynssystem och regelverk, och om att stärka samarbetet i syfte att förbättra redovisnings-, revisions-, tillsyns- och regleringssystemen i banksektorn och försäkringssektorn och i andra delar av den finansiella sektorn.

Artikel 25

Skatt

1. För att stärka och utveckla ekonomin och samtidigt ta hänsyn till behovet av ett lämpligt regelverk erkänner parterna principerna om god förvaltning på skatteområdet, inbegripet öppenhet, informationsutbyte och undvikande av skadlig skattepraxis, och förbinder sig att genomföra dessa principer.

2. I enlighet med sina respektive befogenheter ska parterna samarbeta, bland annat i lämpliga internationella forum, för att förbättra det internationella samarbetet på skatteområdet och underlätta rättmätig skatteuppbörd, med respekt för de principer om god förvaltning som nämns i punkt 1.

Artikel 26

Öppenhet

Parterna erkänner betydelsen av öppenhet och korrekta rättsförfaranden i förvaltningen av sina handelsrelaterade lagar och andra författningar i enlighet med artikel X i allmänna tull- och handelsavtalet (Gatt 1994) och artikel III i allmänna tjänstehandelsavtalet (Gats), och i detta syfte är de överens om att stärka samarbetet och utbyta information för att främja god kvalitet och effektivitet i lagstiftningen och principerna om god förvaltningssed.

Artikel 27

Råvaror

1. Parterna inser att ett öppet, marknadsbaserat tillvägagångssätt är det bästa sättet att skapa förutsättningar som gynnar investeringar i produktionen av och handeln med råvaror, och att främja en effektiv fördelning och användning av råvaror.
2. Med beaktande av sin respektive ekonomiska politik och mål och i syfte att främja handeln är parterna överens om att stärka samarbetet i frågor som rör råvaror i syfte att stärka en regelbaserad global ram för råvaruhandel och att främja öppenheten på de globala råvarumarknaderna.
3. Samarbetet kan bland annat omfatta
 - a) frågor om utbud och efterfrågan, bilaterala handels- och investeringsfrågor samt frågor av intresse som härrör från internationell handel,
 - b) parternas respektive regelverk, och
 - c) bästa praxis i fråga om hållbar utveckling inom gruvindustrin, inbegripet strategier för mineraler, fysisk planering och tillståndsförfaranden.
4. Parterna kommer att samarbeta genom bilateral dialog eller i relevanta multilaterala och internationella institutioner.

Artikel 28

Handel och hållbar utveckling

1. Parterna bekräftar sitt åtagande att främja utvecklingen av den internationella handeln och de internationella investeringarna på ett sätt som bidrar till målet om hållbar utveckling, och ska sträva efter att se till att detta mål uppnås på relevanta områden i deras handelsförbindelser.
2. Parterna erkänner vardera partens rättighet att fastställa den egna inhemska nivån för miljö- och arbetarskydd samt att anta eller ändra sin relevanta lagstiftning och politik, i enlighet med sina åtaganden i fråga om internationellt erkända normer och avtal.
3. Parterna erkänner också att de bör undvika att uppmuntra handel eller investeringar genom att sänka eller erbjuda sig att sänka skyddsnivåerna i den inhemska miljö- eller arbetslagstiftningen.
4. Parterna ska utbyta information och erfarenheter om sina åtgärder för att främja samstämmighet och ömsesidigt stöd mellan handels- och miljörelaterade och sociala mål, bland annat om de aspekter som anges i avdelning VIII, och ska stärka dialogen och samarbetet om frågor som rör hållbar utveckling som kan uppstå inom ramen för handelsförbindelserna.

Artikel 29

Företagssamarbete

1. Parterna ska uppmuntra närmare kontakter mellan företag och stärka förbindelserna mellan offentliga myndigheter och företag genom ömsesidiga besök och verksamhet med deltagande av företag, bland annat inom ramen för Asem.

2. Samarbetet ska särskilt syfta till att förbättra konkurrenskraften för små och medelstora företag. Samarbetet kan bland annat omfatta

- a) stimulering av tekniköverföring,
- b) utbyte av bästa praxis när det gäller tillgång till finansiering,
- c) främjande av företags sociala ansvar och ansvarsskyldighet, och
- d) utveckling av det nuvarande samarbetet om standarder och bedömning av överensstämmelse.

3. Parterna är överens om att underlätta och utveckla dialogen och samarbetet mellan sina behöriga handels- och investeringsfrämjande organ.

Artikel 30

Det civila samhället

Parterna ska uppmuntra dialog mellan statliga och icke-statliga organisationer, såsom fackföreningar, arbetsgivarorganisationer, näringslivssammanslutningar, handelskamrar och branschförbund, i syfte att främja handel och investeringar på områden som är av gemensamt intresse.

Artikel 31

Turism

Parterna inser värdet av turism för att fördjupa den ömsesidiga förståelsen och uppskattningen mellan folken i unionen och Australien och de ekonomiska fördelarna av ökad turism och är därför överens om att samarbeta i syfte att öka turismen i båda riktningarna mellan unionen och Australien.

AVDELNING V SAMARBETE OM RÄTTVISA, FRIHET OCH SÄKERHET

Artikel 32

Rättsligt samarbete

1. Parterna erkänner vikten av internationell privaträtt och rättsligt samarbete på det civilrättsliga och handelsrättsliga området för att stödja en miljö som underlättar internationell handel och investeringar och rörlighet för personer. Parterna är överens om att stärka samarbetet, bland annat genom att förhandla om, ratificera och tillämpa internationella avtal, t.ex. de som antagits inom ramen för Haagkonferensen för internationell privaträtt.

2. Parterna är överens om att underlätta och främja att internationella civilrättsliga och handelsrättsliga tvister när så är lämpligt löses genom skiljeförfarande i enlighet med tillämpliga internationella instrument.

3. I fråga om straffrättsligt samarbete ska parterna stärka samarbetet i frågor om ömsesidig rättslig hjälp, på grundval av relevanta internationella instrument. Om så är lämpligt ska detta omfatta anslutning till och genomförande av FN:s relevanta instrument. Det kan också i förekommande fall omfatta stöd till Europarådets relevanta instrument och samarbete mellan de behöriga australiska myndigheterna och Eurojust.

Artikel 33

Samarbete på det rättsvårdande området

Parterna är överens om att ha ett samarbete mellan rättsvårdande myndigheter, byråer och avdelningar och att bidra till att motverka och undanröja hot från gränsöverskridande brottslighet som berör bägge parter. Samarbetet kan ta formen av ömsesidigt bistånd i utredningar, utbyte av utredningsmetoder, gemensam utbildning och fortbildning av tjänstemän inom rättsvårdande myndigheter och andra typer av gemensam verksamhet och gemensamt bistånd som fastställs i samförstånd mellan parterna.

Artikel 34

Bekämpning av terrorism, gränsöverskridande organiserad brottslighet och korruption

1. Parterna är överens om att samarbeta för att förebygga och bekämpa terrorism i enlighet med artikel 9.
2. Parterna bekräftar sitt åtagande att samarbeta om att förebygga och bekämpa organiserad, ekonomisk och finansiell brottslighet, korruption, förfalskning och olagliga transaktioner genom att till fullo uppfylla sina nuvarande ömsesidiga internationella förpliktelser på detta område, bland annat om ett effektivt samarbete för att återkräva tillgångar eller medel som härrör från korruptionshandlingar.
3. När det gäller att förebygga, upptäcka, utreda och lagföra terroristbrott eller allvarlig gränsöverskridande brottslighet erkänner parterna betydelsen av avtalet mellan Europeiska unionen och Australien om lufttrafikföretags behandling av passageraruppgifter och överföring av dessa till den australiska tull- och gränsbevakningsmyndigheten.
4. Parterna ska främja genomförandet av FN:s konvention mot gränsöverskridande organiserad brottslighet och dess tilläggsprotokoll, inbegripet främjande av kraftfulla och effektiva översynsförfaranden.
5. Parterna ska också främja genomförandet av FN:s konvention mot korruption, vilket inbegriper tillämpning av kraftfulla översynsförfaranden, med beaktande av principerna om öppenhet och deltagande från det civila samhället.

Artikel 35

Narkotikabekämpning

1. Inom ramen för sina befogenheter och sin behörighet ska parterna samarbeta för att sörja för en balanserad och integrerad strategi när det gäller att minimera den skada som olaglig narkotika orsakar enskilda, familjer och samhällen. Politiken och åtgärderna mot narkotika ska syfta till att stärka strukturerna för att bekämpa olaglig narkotika, minska tillgången till, handeln med och efterfrågan på olaglig narkotika, hantera de hälsomässiga och sociala följderna av narkotikamissbruk och främja återhämtning från beroende, samt till fortsatt samarbete för att effektivt förebygga avledning av kemiska prekursorer som används vid olaglig framställning av narkotika och psykotropa ämnen.
2. Parterna ska samarbeta med sikte på att upplösa gränsöverskridande kriminella nätverk som ägnar sig åt narkotikasmuggling, bland annat genom utbyte av information och underrättelser,

utbildning eller utbyte av bästa praxis, inbegripet särskilda utredningsmetoder. En särskild insats ska göras för att bekämpa att brottslingar tränger in i den lagliga ekonomin.

3. Parterna ska samarbeta för att hantera frågan om nya psykoaktiva ämnen, bland annat genom utbyte av information och underrättelser.

Artikel 36

Bekämpning av it-brottslighet

1. Parterna ska stärka samarbetet för att förebygga och bekämpa högteknologisk brottslighet, it-brottslighet och elektronisk brottslighet samt spridning av olagligt innehåll, inbegripet innehåll som rör terrorism, via internet genom att utbyta information och praktiska erfarenheter i överensstämmelse med nationell lagstiftning och internationella skyldigheter när det gäller de mänskliga rättigheterna, inom sina behörighetsområden

2. Parterna ska utbyta information på områdena utbildning av utredare av it-brott, utredning av it-brott och digital forensisk vetenskap.

3. Parterna ska främja Budapestkonventionen om it-brottslighet som global standard mot it-brottslighet på alla lämpliga nivåer.

Artikel 37

Bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism

1. Parterna bekräftar behovet av att samarbeta för att förhindra att deras finansiella system används för att tvätta vinning av alla former av brottslig verksamhet, inbegripet narkotikahandel och korruption, samt för att bekämpa finansiering av terrorism. Samarbetet omfattar återkravandet av tillgångar eller medel som härrör från brottslig verksamhet.

2. Parterna ska utbyta relevanta upplysningar inom ramen för respektive lagstiftning och vidta lämpliga åtgärder för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism i enlighet med de standarder som antagits av relevanta internationella organ som är verksamma på detta område, såsom arbetsgruppen för finansiella åtgärder (FATF).

Artikel 38

Migration och asyl

1. Parterna är överens om att intensifiera dialogen och samarbetet om migration, asyl, delaktighet och frågor som rör mångfald.

2. Samarbetet kan omfatta informationsutbyte om strategier mot irreguljär invandring, människosmuggling, människohandel, asyl, migranternas sociala och ekonomiska delaktighet, gränsförvaltning, viseringar, biometri och dokumentssäkerhet.

3. Parterna är överens om att samarbeta för att förebygga och kontrollera irreguljär invandring. För detta ändamål ska följande gälla:

a) På begäran av en medlemsstat ska Australien utan vidare formaliteter som leder till onödigt dröjsmål återta eventuella australiska medborgare som uppehåller sig irreguljärt på medlemsstatens territorium.

b) På begäran av Australien ska varje medlemsstat utan vidare formaliteter som leder till onödigt dröjsmål återta eventuella medborgare i medlemsstaten som uppehåller sig irreguljärt på Australiens territorium.

c) Medlemsstaterna och Australien ska även förse sina medborgare med lämpliga identitetshandlingar för sådana ändamål.

4. På begäran av endera parten ska parterna undersöka möjligheten att ingå ett avtal mellan Australien och Europeiska unionen om återtagande. Detta kommer att ta hänsyn till lämpliga arrangemang för återtagande av tredjelandsmedborgare och statslösa personer.

Artikel 39

Konsulärt skydd

1. Australien godtar att de diplomatiska och konsulära myndigheterna för i Australien företrädde medlemsstater får utöva konsulärt skydd (1) i Australien på de medlemsstaters vägnar som inte har tillgänglig ständig representation i Australien.

2. Unionen och medlemsstaterna godtar att Australiens diplomatiska och konsulära myndigheter får utöva konsulärt skydd på ett tredjelands vägnar och att tredjeländer får utöva konsulärt skydd på Australiens vägnar i unionen på platser där Australien eller det berörda tredjelandet inte har tillgänglig ständig representation.

3. Punkterna 1 och 2 syftar till att utesluta alla krav på anmälan eller medgivande som annars skulle kunna gälla.

4. Parterna är överens om att underlätta en dialog om konsulära frågor mellan sina respektive behöriga myndigheter.

Artikel 40

Skydd av personuppgifter

1. Parterna är överens om att samarbeta för att säkerställa att skyddet av personuppgifter är förenligt med relevanta internationella standarder, inbegripet OECD:s riktlinjer för integritetsskydd och gränsöverskridande flöden av personuppgifter.

2. Samarbetet om skyddet av personuppgifter kan bland annat inbegripa utbyte av information och expertkunskaper. Det kan också inbegripa samarbete med motparter på regleringsområdet i organ såsom OECD:s arbetsgrupp för informationssäkerhet och integritet och det globala nätverket för integritetsskydd (Global Privacy Enforcement Network).

AVDELNING VI SAMARBETE PÅ OMRÅDENA FORSKNING, INNOVATION OCH INFORMATIONSSAMHÄLLET

Artikel 41

Vetenskap, forskning och innovation

1. Parterna är överens om att fördjupa sitt samarbete inom vetenskap, forskning och innovation för att stödja eller komplettera avtalet om vetenskapligt och tekniskt samarbete mellan Europeiska gemenskapen och Australien.

2. I det fördjupade samarbetet ska man bland annat sträva efter att

a) bemöta centrala gemensamma samhällliga utmaningar för Australien och unionen i enlighet med den granskning och den överenskommelse som gjorts i den gemensamma samarbetskommitté för vetenskap och forskning som inrättats genom artikel 5 i avtalet om vetenskapligt och tekniskt samarbete mellan Europeiska gemenskapen och Australien,

b) inbegripa en rad offentliga och privata aktörer på innovationsområdet, bland annat små och medelstora företag, för att underlätta utnyttjandet av resultaten av forskningssamverkan och uppnåendet av ömsesidigt fördelaktiga resultat för företag eller samhället i stort,

c) ytterligare öka möjligheterna för Australiens och unionens forskare att dra nytta av de möjligheter som parternas forsknings- och innovationsprogram erbjuder, bland annat genom

- i. heltäckande information om program och möjligheter till deltagande,
- ii. information i god tid om nya strategiska prioriteringar, och
- iii. undersökning av möjligheterna att utnyttja och stärka samarbetsmekanismer som partnersamverkan, gemensamma ansökningsomgångar och samordnade ansökningsomgångar, samt

d) undersöka möjligheterna för Australien och unionen att samarbeta för att initiera och delta i ett bredare regionalt och internationellt samarbete om forskning och innovation.

3. I enlighet med sina respektive lagar och andra författningar ska parterna uppmuntra deltagande från den privata och den offentliga sektorn och det civila samhället inom sitt eget territorium i verksamhet för att fördjupa samarbetet.

4. Det fördjupade samarbetet ska inriktas på alla områden inom civil forskning och innovation, inbegripet men inte begränsat till

a) hantering av samhällliga utmaningar på områden av ömsesidigt intresse och förbättring av viktig möjliggörande teknik, inbegripet rymdforskning,

b) forskningsinfrastruktur, inbegripet e-infrastruktur, och informationsutbyte om frågor såsom tillgång, förvaltning, finansiering och prioritering av forskningsinfrastruktur, samt

c) förbättring av forskarnas rörlighet mellan Australien och unionen.

Artikel 42

Informationssamhället

1. Parterna är medvetna om att informations- och kommunikationsteknik är ett centralt inslag i det moderna livet och av vital betydelse för ekonomisk och social utveckling och är överens om att utbyta synpunkter om sin politik på detta område.

2. Samarbetet på detta område kan inriktas bland annat på följande:

- a) Åsiktsutbyte om olika aspekter av informationssamhället, särskilt politiken för elektronisk kommunikation och reglering av sådan kommunikation, bland annat vad gäller samhällsömfattande tjänster, utfärdande av licenser och allmänna tillstånd, integritetsskydd och skydd av personuppgifter, e-förvaltning och öppen förvaltning, internetsäkerhet samt tillsynsmyndigheternas oberoende och effektivitet.
- b) Sammanlänkning av och interoperabilitet hos forskningsnät samt hos infrastrukturer och tjänster för beräkning och behandling av vetenskapliga data, även i ett regionalt sammanhang.
- c) Standardisering, certifiering och spridning av ny informations- och kommunikationsteknik.
- d) Aspekter på informations- och kommunikationsteknik och tjänster som rör säkerhet, förtroende och integritet, bland annat främjande av onlinesäkerhet, bekämpning av missbruk av informationsteknik och alla typer av elektroniska medier samt utbyte av information.
- e) Utbyte av synpunkter om åtgärder för att hantera frågan om internationella roamingavgifter, även som ett handelshinder ”bakom gränsen”.

AVDELNING VII SAMARBETE INOM UTBILDNING OCH KULTUR

Artikel 43

Allmän och yrkesinriktad utbildning och ungdomsfrågor

1. Parterna erkänner att allmän och yrkesinriktad utbildning är av avgörande betydelse för att skapa kvalitativa arbetstillfällen och hållbar tillväxt för kunskapsbaserade ekonomier, och erkänner att de har ett gemensamt intresse av att samarbeta om allmän och yrkesinriktad utbildning och om därmed sammanhängande ungdomsfrågor.
2. I enlighet med sina gemensamma intressen och målen för respektive parts utbildningspolitik förbinder sig parterna att fortsätta dialogen mellan EU och Australien om politik för allmän och yrkesinriktad utbildning och att stödja lämpliga samarbetsaktiviteter på området för allmän och yrkesinriktad utbildning och ungdom. Samarbetet omfattar alla utbildningssektorer och kan bland annat ta följande former:
 - a) Rörlighet i utbildningssyfte genom främjande och underlättande av utbyte av studerande, akademisk och administrativ personal vid institutioner för högre utbildning, lärare och ungdomsledare.
 - b) Gemensamma samarbetsprojekt mellan utbildningsinstitutioner i unionen och Australien i syfte att främja utveckling av kursplaner, gemensamma studieprogram och examina samt rörlighet för lärare och studerande.
 - c) Samarbete, förbindelser och partnerskap mellan institutioner som syftar till att främja utbytet av erfarenheter och know-how, samt effektiva kopplingar mellan utbildning, forskning och innovation.
 - d) Stöd till reformer av politiken genom dialog, studier, konferenser, seminarier, arbetsgrupper, riktmärkning och utbyte av information och god praxis, särskilt mot bakgrund av Bologna- och Köpenhamnsprocesserna och unionens verktyg för att öka insynen.

Artikel 44

Samarbete om kultur- och mediefrågor och om audiovisuella frågor

1. Parterna är överens om att främja ett närmare samarbete inom den kulturella och den kreativa sektorn, för att förbättra bland annat den ömsesidiga förståelsen och kunskapen om varandras kulturer.
2. Parterna ska sträva efter att vidta lämpliga åtgärder för att främja kulturellt utbyte och genomföra gemensamma initiativ på olika kulturella områden, med användning av tillgängliga instrument och ramar för samarbete.
3. Parterna ska sträva efter att främja rörligheten för kulturarbetare och konstverk mellan Australien och unionen och dess medlemsstater.
4. Parterna ska främja den interkulturella dialogen mellan det civila samhällets organisationer samt personer från parterna.
5. Parterna är överens om att samarbeta, i synnerhet genom politisk dialog, i relevanta internationella forum, särskilt Förenta nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur (Unesco), för att nå gemensamma mål och främja kulturell mångfald, bland annat genom genomförande av Unescos konvention om skydd för och främjande av mångfalden av kulturyttringar.
6. Parterna ska uppmuntra, stödja och underlätta utbyte, samarbete och dialog mellan institutioner och yrkesverksamma på det audiovisuella området och medieområdet.
7. Parterna är överens om att stödja kulturellt samarbete inom ramen för Asem, särskilt genom verksamheten inom Asien–Europa-stiftelsen.

AVDELNING VIII SAMARBETE OM HÅLLBAR UTVECKLING, ENERGI OCH TRANSPORT

Artikel 45

Miljö- och naturresurser

1. Parterna är överens om behovet av att skydda, bevara och på ett hållbart sätt förvalta naturresurserna och den biologiska mångfalden, eftersom detta är förutsättningen för nuvarande och kommande generationers utveckling.
2. Parterna ska stärka sitt samarbete om miljöskydd och integrera miljöaspekterna i alla samarbetsområden, inbegripet i ett internationellt och regionalt sammanhang, särskilt när det gäller att
 - a) bibehålla en högnivådialog om miljöfrågor,
 - b) delta i och genomföra multilaterala miljöavtal och, vid behov, arbeta för att parterna ska nå en samsyn om miljöfrågor, inbegripet genom engagemang i multilaterala forum,
 - c) främja och uppmuntra tillgången till och en hållbar användning av genetiska resurser i enlighet med nationell lagstiftning och internationella fördrag som är tillämpliga på detta område och som parterna har ratificerat eller anslutit sig till, och

- d) främja utbyte av information, teknisk expertis och god praxis på områden såsom
- i. genomförande av miljölagstiftningen och kontroll av dess efterlevnad,
 - ii. resurseffektivitet och hållbar konsumtion och produktion,
 - iii. bevarande och hållbart utnyttjande av biologisk mångfald,
 - iv. hantering av kemikalier och avfall,
 - v. vattenpolitik, och
 - vi. bevarandeåtgärder samt begränsning av förorening och habitatförstörelse i kust- och havsmiljö.

Artikel 46

Klimatförändringarna

1. Parterna erkänner det gemensamma globala hot som klimatförändringarna utgör och alla länders behov av att vidta åtgärder för att minska utsläppen i syfte att stabilisera koncentrationerna av växthusgaser i atmosfären på en nivå som kan förhindra en farlig antropogen inverkan på klimatsystemet. Parterna ska stärka samarbetet på detta område inom sin respektive behörighet och utan att det påverkar diskussionerna i andra forum, t.ex. FN:s ramkonvention om klimatförändringar (UNFCCC). Samarbetet ska bland annat syfta till att

- a) bekämpa klimatförändringarna med det övergripande målet att stabilisera koncentrationerna av växthusgaser i atmosfären, med hänsyn till de senaste vetenskapliga rönen och behovet av en övergång till utsläppsnåla ekonomier, samtidigt som den hållbara ekonomiska tillväxten bibehålls genom lämpliga begränsnings- och anpassningsåtgärder på nationell nivå,
- b) utbyta expertkunskaper och information om utformningen, genomförandet och utvecklingen av parternas respektive nationella anpassningspolitik och anpassningsstrategier, vid behov inbegripet marknadsbaserade mekanismer,
- c) utbyta expertkunskaper och information om offentliga och privata finansieringsinstrument för klimatåtgärder,
- d) samarbeta om forskning om och utveckling, spridning, utbyggnad och överföring av teknik med låga utsläpp för att begränsa utsläppen av växthusgaser, och förespråka effektiv resursanvändning samtidigt som den ekonomiska tillväxten bibehålls,
- e) vid behov utbyta erfarenheter, expertkunskaper och bästa praxis om övervakning och analys av växthusgasernas effekter och utveckla begränsnings- och anpassningsprogram och utsläppsnåla strategier,
- f) vid behov stödja begränsnings- och anpassningsåtgärder i utvecklingsländerna, samt
- g) samarbeta för att uppnå ett stabilt och rättsligt bindande internationellt klimatavtal som ska gälla för alla.

2. I detta syfte är parterna överens om att bibehålla en regelbunden dialog och ett regelbundet samarbete på politisk, strategisk och teknisk nivå, såväl bilateralt som i berörda plurilaterala och multilaterala forum.

Artikel 47

Civilskydd

Parterna erkänner nödvändigheten av att minimera konsekvenserna av naturkatastrofer och katastrofer orsakade av människor. Parterna bekräftar sitt gemensamma åtagande att främja de förebyggande och begränsande åtgärderna samt katastrofberedskapen och katastrofinsatserna i syfte att öka samhällets och infrastrukturens motståndskraft, och att samarbeta på lämpligt sätt på bilateral och multilateral politisk nivå för att göra framsteg mot sådana mål.

Artikel 48

Energi

Parterna erkänner energisektorns betydelse och den roll som en välfungerande energimarknad spelar för hållbar utveckling och ekonomisk tillväxt samt när det gäller att bidra till uppnåendet av internationellt överenskomna utvecklingsmål och samarbeta för att hantera globala miljö- och klimatutmaningar, och ska inom ramen för sina respektive befogenheter arbeta för att fördjupa samarbetet på energiområdet med sikte på att

- a) utarbeta strategier för att öka energitryggheten,
- b) främja global handel med och investeringar i energi,
- c) öka konkurrenskraften,
- d) förbättra de globala energimarknadernas funktion,
- e) utbyta information och politiska erfarenheter via befintliga multilaterala energiforum,
- f) främja utveckling och användning av ren, diversifierad, kostnadseffektiv och hållbar energiteknik, inbegripet förnybara energikällor och energiteknik för låga utsläpp,
- g) med hjälp av insatser på såväl utbudssidan som efterfrågesidan uppnå en rationell användning av energi, genom att främja energieffektivitet i produktion, transport, distribution och slutanvändning av energi, och
- h) utbyta bästa praxis vid prospektering och produktion av energi.

Artikel 49

Transporter

1. Parterna ska samarbeta på alla relevanta områden av transportpolitiken – även i fråga om integrerad transportpolitik – i syfte att förbättra person- och godstransporterna, främja sjö- och flygsäkerheten, sjöfarts- och luftfartsskyddet och miljöskyddet samt effektivisera sina transportsystem.

2. Samarbetet och dialogen mellan parterna på detta område ska syfta till att främja

- a) informationsutbyte mellan parterna om deras respektive politik och praxis i fråga om transport, inbegripet lämplig rådgivning om föreslagna ändringar av regelverken som påverkar deras respektive transportsektorer,

- b) en förstärkning av luftfartsförbindelserna mellan Australien och unionen, en förbättring av marknadstillträdet och investeringsmöjligheterna samt en breddning och fördjupning av regleringssamarbetet inom luftfartssäkerhet, luftfartsskydd och ekonomisk reglering av lufttransportindustrin, i syfte att främja konvergens i lagstiftningen och undanröja hinder för affärsverksamhet, samt samarbete inom flygledningstjänsten,
- c) dialog och samarbete för att uppnå målen om oinskränkt tillträde till de internationella sjöfartsmarknaderna och en handel baserad på sund konkurrens på affärsmässig grund,
- d) dialog och samarbete om miljörelaterade transportfrågor,
- e) dialog och samarbete för att åstadkomma ömsesidigt erkännande av körkort, och
- f) samarbete inom internationella transportforum.

Artikel 50

Jordbruk och landsbygdsutveckling

1. Parterna är överens om att uppmuntra samarbete om jordbruks- och landsbygdsutveckling.
2. Samarbetsaktiviteter kan övervägas inom jordbrukspolitik och politik för landsbygdens utveckling, geografiska beteckningar, diversifiering och omstrukturering av jordbrukssektorer samt hållbart jordbruk, men även inom andra områden.

Artikel 51

Hållbar skogsförvaltning

Parterna är överens om att främja samarbete på nationell och internationell nivå om hållbart skogsbruk och närliggande politik och reglering, inbegripet åtgärder för att bekämpa olaglig skogsavverkning och därmed sammanhängande handel, samt om främjande av god skogsförvaltning.

Artikel 52

Havsfrågor och fiske

1. Parterna ska stärka sin dialog och sitt samarbete om frågor av gemensamt intresse på områdena fiske och havsfrågor. Parterna ska sträva efter att främja långsiktigt bevarande och hållbar förvaltning av marina levande resurser, utbyta information inom regionala fiskeriförvaltningsorganisationer och fiskeriförvaltningsarrangemang samt multilaterala forum, t.ex. FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation (FAO), främja insatser för att förebygga, motverka och undanröja olagligt, orapporterat och oreglerat fiske (IUU-fiske), genomföra en ekosystemansats samt främja forskningssamarbete om hållbarhet inom havsfrågor och fiske.
2. Parterna ska samarbeta i syfte att
 - a) uppmuntra utarbetande, genomförande och efterlevnad av effektiva åtgärder för att säkerställa ett långsiktigt bevarande och hållbart utnyttjande av fiskeresurser inom ramen för de regionala fiskeriförvaltningarnas behörighet eller inom ramen för de överenskommelser som de anslutit sig till,

- b) inom berörda regionala fiskerierorganisationer säkerställa den multilaterala förvaltningen av långvandrande fiskbestånd inom hela det område där dessa fiskbestånd rör sig,
 - c) främja ett integrerat förhållningssätt till havsfrågor på internationell nivå, och
 - d) göra sitt bästa för att underlätta medlemskap i de regionala fiskeriförvaltningsorganisationerna, när så anses lämpligt, där den ena parten är ledamot och den andra en samarbetsvillig part.
3. Parterna ska regelbundet föra en periodisk dialog i samband med andra möten på högre tjänstemannanivå, för att stärka dialogen och samarbetet och för att utbyta information och erfarenheter om fiskeripolitik och havsfrågor.

Artikel 53

Sysselsättning och socialpolitik

1. Parterna är överens om att förstärka sitt samarbete på området sysselsättning och sociala frågor, bland annat mot bakgrund av globaliseringen och de demografiska förändringarna. De ska bemöda sig om att främja samarbete och utbyte av information och erfarenheter om sysselsättnings- och arbetsfrågor. Samarbetet kan omfatta utbyte av information och erfarenheter om sysselsättningspolitik, regional och social sammanhållning, social integrering, sociala trygghetssystem, arbetsmarknadsrelationer, livslång kompetensutveckling, ungdomssysselsättning, hälsa och säkerhet på arbetsplatsen, icke-diskriminering och jämlikhet, inbegripet jämställdhet, samt företagens sociala ansvar och arbete under anständiga villkor.
2. Parterna bekräftar behovet av att främja full, produktiv sysselsättning och arbete under anständiga villkor som centrala faktorer för hållbar utveckling och fattigdomsminskning. I detta sammanhang erinrar parterna om Internationella arbetsorganisationens (ILO) deklaration om social rättvisa för en rättvis globalisering.
3. Parterna bekräftar sitt åtagande att respektera, främja och verkningsfullt genomföra internationellt erkända principer och rättigheter i arbetslivet, i enlighet med ILO-deklarationen om grundläggande principer och rättigheter i arbetslivet.
4. Samarbetet får ta sig uttryck bland annat i särskilda program, projekt och initiativ som parterna kommit överens om och i dialog på bilateral eller multilateral nivå om frågor av gemensamt intresse.

Artikel 54

Hälsa

Parterna är överens om att verka för samarbete samt utbyte av information och policyerfarenheter dem emellan på områdena hälsa och effektiv hantering av gränsöverskridande hälsoproblem.

AVDELNING IX INSTITUTIONELL RAM

Artikel 55

Andra avtal eller arrangemang

1. Parterna får komplettera detta avtal genom att ingå särskilda avtal eller arrangemang på de samarbetsområden som faller inom ramen för avtalet. Sådana särskilda avtal ska anses utgöra en integrerad del av de samlade bilaterala förbindelserna enligt det här avtalet.
2. Detta avtal ska inte påverka tolkningen, genomförandet eller tillämpningen av andra avtal mellan parterna. Framför allt ska inte bestämmelserna om tvistlösning i detta avtal ersätta eller på något sätt påverka bestämmelserna om tvistlösning i andra avtal mellan parterna.
3. Parterna erkänner att ett särskilt brådskanie fall enligt definitionen i artikel 57.7 också kan tjäna som grund för att tillfälligt upphäva eller säga upp andra avtal mellan parterna. Under sådana omständigheter ska parterna tillämpa bestämmelserna om tvistlösning, tillfälligt upphävande och uppsägning i dessa andra avtal för att lösa sådana eventuella tvister.

Artikel 56

Gemensam kommitté

1. Parterna inrättar härmed en gemensam kommitté bestående av företrädare för parterna.
2. Samråd ska hållas i den gemensamma kommittén i syfte att underlätta genomförandet av avtalet och bidra till uppnåendet av de allmänna målen för detta samt i syfte att bibehålla den övergripande samstämmigheten i förbindelserna mellan unionen och Australien.
3. Den gemensamma kommittén ska
 - a) främja ett effektivt genomförande av detta avtal,
 - b) följa utvecklingen av de övergripande bilaterala förbindelserna mellan parterna, inbegripet avtal,
 - c) vid behov begära information från kommittéer och andra organ som inrättats inom ramen för andra avtal mellan parterna samt beakta rapporter som lagts fram av sådana kommittéer och andra organ,
 - d) diskutera och lägga fram förslag om alla frågor av gemensamt intresse, även framtida åtgärder och tillgängliga resurser för att genomföra dem,
 - e) fastställa prioriteringar och, vid behov, åtgärder att vidta eller handlingsplaner som rör syftet med detta avtal,
 - f) finna lämpliga metoder för att avvärja sådana problem som kan uppkomma på de områden som omfattas av detta avtal,
 - g) arbeta för att lösa eventuella tvister som uppkommer vid tillämpningen eller tolkningen av detta avtal i enlighet med artikel 57,
 - h) granska information som en part lagt fram i enlighet med artikel 57, och
 - i) vid behov anta beslut för att ge verkan åt specifika aspekter av detta avtal.

4. Den gemensamma kommittén ska fatta sina beslut genom enhällighet. Den ska själv anta sin arbetsordning. Kommittén får inrätta underkommittéer och arbetsgrupper för att behandla särskilda frågor.
5. Den gemensamma kommittén ska normalt sammanträda en gång per år, växelvis i unionen och Australien. Särskilda sammanträden i den gemensamma kommittén ska hållas på begäran av endera parten. Ordförandeskapet i den gemensamma kommittén ska innehas gemensamt av båda parter. Kommittén ska normalt sammanträda på högre tjänstemannanivå, men kan sammanträda på ministernivå. Den gemensamma kommittén kan också fungera genom video- eller telefonsamtal och informationsutbyte via e-post.

Artikel 57

Bestämmelser om genomförande och tvistlösning

1. I en anda av ömsesidig respekt och samarbete som kommer till uttryck i detta avtal ska parterna vidta eventuella allmänna eller särskilda åtgärder som krävs för fullgörandet av deras skyldigheter enligt avtalet.
2. Parterna är överens om att samråda så snabbt som möjligt, på begäran av endera parten, om skiljaktigheter som kan uppstå vid tillämpningen av detta avtal. Om det råder meningsskiljaktigheter rörande tillämpningen eller tolkningen av detta avtal, får endera parten hänskjuta ärendet till den gemensamma kommittén. Parterna ska till den gemensamma kommittén lägga fram all information som krävs för en grundlig undersökning av ärendet i syfte att komma till rätta med skiljaktigheter inom lämpliga tidsramar och i vänskaplig anda.
3. I särskilt brådskande fall ska endera parten omedelbart hänskjuta ärendet till den gemensamma kommittén och lägga fram all information som behövs för en noggrann undersökning av situationen i syfte att finna en snabb och ömsesidigt godtagbar lösning. Om den gemensamma kommittén på högre tjänstemannanivå inte kan lösa situationen inom en period av högst 15 dagar från samrådets början och senast 30 dagar från den dag då ärendet hänsköts till den gemensamma kommittén, ska ärendet föreläggas ministrarna för skyndsam handläggning inom en period av ytterligare 15 dagar.
4. I den osannolika och oväntade händelse att ingen ömsesidigt godtagbar lösning har hittats efter 15 dagar från samrådets början på ministernivå och senast 45 dagar från den dag ärendet hänsköts till den gemensamma kommittén, får endera parten besluta att vidta lämpliga åtgärder i fråga om detta avtal, inbegripet genom att tillfälligt upphäva dess bestämmelser eller säga upp det. Parterna erkänner att ett särskilt brådskande fall också kan tjäna som grund för att vidta lämpliga åtgärder utanför detta avtal, i överensstämmelse med de rättigheter och skyldigheter som parterna har enligt andra avtal mellan parterna eller enligt den allmänna folkrätten. I unionen krävs enhällighet för ett beslut om tillfälligt upphävande. I Australien fattas beslutet om tillfälligt upphävande av Australiens regering i enlighet med landets lagar och andra författningar.
5. Parterna är överens om att ett beslut om att vidta lämpliga åtgärder i enlighet med punkt 4 ska vara vederbörligen motiverat. Beslutet ska omedelbart anmälas skriftligen till den andra parten. Parterna är överens om att sådana åtgärder måste vara proportionerliga och överensstämma med artikel 55.2 samt med de allmänna folkrättsliga principerna.
6. Om en åtgärd vidtas i enlighet med punkt 4 ska den upphävas så snart skälen till att vidta den har undanröjts. Den part som återoppar punkt 4 ska fortlöpande övervaka utvecklingen av

den situation som ligger till grund för beslutet och ska upphäva de vidtagna åtgärderna så snart det är befogat.

7. För en korrekt tolkning och praktisk tillämpning av avtalet är parterna överens om att begreppet särskilt brådskande fall ska betyda att en av parterna på ett särskilt allvarligt och väsentligt sätt överträder de skyldigheter som beskrivs i artiklarna 2.2 och 6.2 i detta avtal så att en situation uppstår där det krävs en omedelbar reaktion från den andra parten. Parterna anser att en särskilt allvarlig och väsentlig överträdelse av artikel 2.2 eller artikel 6.2 skulle behöva vara av exceptionellt slag och innebära ett hot mot internationell fred och säkerhet.

8. Om en situation som inträffar i ett tredjeland kan anses likvärdig i fråga om allvar och art med ett särskilt brådskande fall, ska parterna sträva efter att hålla brådskande samråd på begäran av endera parten för att diskutera situationen och överväga möjliga åtgärder.

AVDELNING X SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 58

Definitioner

I detta avtal avses med parterna unionen eller dess medlemsstater, eller unionen och dess medlemsstater, i enlighet med deras respektive befogenheter, å ena sidan, och Australien, å andra sidan.

Artikel 59

Ekonomiskt samarbete

1. Vid genomförandet av biståndsprogram inom ramen för sin politik för utvecklingssamarbete ska parterna samarbeta för att förhindra och bekämpa oegentligheter, bedrägerier, korruption och annan olaglig verksamhet som skadar parternas finansiella intressen.

2. I detta syfte ska de behöriga myndigheterna i unionen och Australien utbyta information, inbegripet personuppgifter, i enlighet med respektive parts gällande lagstiftning, och på begäran av endera parten inleda samråd.

3. Europeiska byrån för bedrägeribekämpning och de behöriga australiska myndigheterna får komma överens om ytterligare samarbete inom bedrägeribekämpning och även ingå operativa överenskommelser.

Artikel 60

Röjande av information

1. Parterna ska på ett lämpligt sätt skydda information som utbyts enligt detta avtal, på ett sätt som är förenligt med allmänhetens intresse av tillgång till information.

2. Ingenting i detta avtal ska tolkas som en skyldighet för parterna att utbyta information eller ge tillgång till delad information vars röjande skulle

a) vara till förfång för

- i. den allmänna säkerheten,
- ii. frågor som rör underrättelsetjänsten, försvaret och militären,

- iii. internationella förbindelser,
- iv. den finansiella, monetära och ekonomiska politiken,
- v. den personliga integriteten, eller
- vi. legitima kommersiella intressen eller affärsförehavanden, eller

b) på annat sätt skulle strida mot allmänintresset.

3. I händelse av att uppgifter av det slag som avses i denna artikel delas, ska den mottagande parten endast lämna ut eller röja denna information med den andra partens samtycke, eller när det är nödvändigt för att uppfylla sina rättsliga skyldigheter.

4. Ingenting i detta avtal är avsett att avvika från parternas rättigheter, skyldigheter eller åtaganden enligt bilaterala avtal eller avtal om sekretessbelagda uppgifter som utbyts mellan parterna.

Artikel 61

Ikraftträdande, provisorisk tillämpning, giltighet och uppsägning

1. Detta avtal träder i kraft trettio dagar efter den dag då parterna till varandra anmält att de rättsliga förfaranden som är nödvändiga för detta har avslutats.

2. Trots vad som sägs i punkt 1 får Australien och unionen provisoriskt tillämpa gemensamt fastställda bestämmelser i detta avtal i avvaktan på dess ikraftträdande. En sådan provisorisk tillämpning ska inledas trettio dagar efter den dag då både Australien och unionen till varandra anmält att deras respektive interna förfaranden som är nödvändiga för en sådan provisorisk tillämpning har avslutats.

3. Detta avtal ska vara giltigt för obestämd tid. Endera parten får säga upp detta avtal genom att skriftligen anmäla det till den andra parten. Uppsägningen får verkan sex månader efter en sådan anmälan.

Artikel 62

Anmälningar

Anmälningar i enlighet med artikel 61 ska göras till generalsekretariatet vid Europeiska unionens råd eller Australiens utrikes- och handelsministerium, eller de organisationer som efterträder dessa.

Artikel 63

Territoriell tillämpning

Detta avtal ska tillämpas på dels de territorier inom vilka fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt tillämpas, på de villkor som fastställs i de fördragen, dels på Australiens territorium.

Artikel 64

Giltiga texter

Detta avtal är upprättat i två exemplar på bulgariska, danska, engelska, estniska, finska, franska, grekiska, italienska, kroatiska, lettiska, litauiska, maltesiska, nederländska, polska, portugisiska, rumänska, slovakiska, slovenska, spanska, svenska, tjeckiska, tyska och ungerska språken, vilka alla texter är lika giltiga.